

KRISTENT

Perspektiv

At bekende sin synd - side 12

Salme 25: Lader du dig lede af Gud? 2

Prædikerens Bog: Om at blive mere vis 5

Manglende guds frygt i verden 7

Opstandelsen og Helligånden 9

Fra Helvedes Blækhus: Om evighed og nutid 17

Gud i dagliglivets trummerum 19

Ny bog: Anmeldelse af Louis Nielsens kommentar til Romerbrevet, s. 15

Nr. 3 - 2015

Lader du dig lede af Gud?

Af Carsten Thomsen

Vi har alle bedt om Guds ledelse i forskellige situationer - enten hvor vi er usikre og bekymrede eller i forventning om nye opgaver, mål i livet, ny tjeneste.

Men hvordan bliver vi ledt af Gud? Og hvordan lader vi os lede af Gud? Salme 25 hjælper os til at besvare det spørgsmål. Guds ledelse er et af hovedtemaerne i salmen. Det er en bøn, som kommer i en situation, hvor David virkelig har brug for hjælp.

I salmen læser vi om tre ting, kendetegner den, der bliver ledt af Gud.

1. Den, Gud leder, beder med en åben Bibel

*Vis mig dine veje, Herre,
lær mig dine stier!
Vejled mig i din
sandhed og belær mig,
for du er min frelses Gud,
til dig sætter jeg altid mit håb. (v. 4-5)*

David taler her om Guds veje, Guds stier. Han taler om dem som en sandhedens vej. Senere i vers 10 står der: "Herrens stier er altid godhed og troskab".

Guds vilje er først og fremmest en

sandhed, som Gud allerede har åbenbaret i sit Ord. En sandhed, som vi skal vejledes i, meditere over og ikke mindst vandre i.

Hvis vi ønsker at Gud leder os, så må vi vide, hvad det er, Gud ønsker helt generelt for vore liv. Hvad der er Guds topprioritet med vore liv. For alle kristne. Det behøver vi ikke gætte os frem til. Det har han klart fortalt os. I Bibelen fortæller Gud os, hvad der glæder hans hjerte, hvad han sætter pris på, hvilket formål han har kaldet os til. Hans vej og vilje med os:

"For dette er Guds vilje...at I skal helliges.." (1. Thess. 4:3).

"For dem, han forud har kendt, har han også forud bestemt til at formes efter sin søns billede". Rom. 8:29. Helliggørelse, at vi følger Jesus og bliver mere lig ham.

Vi tænker meget over, de store vejryds i livet. Hvad ønsker Gud for mig?

Men Guds vilje handler langt mere om vores karakter, vores vaner, vort hjertes længsler, vor tjeneste for andre, vor hengivenhed til Gud. At vi følger efter og imiterer Jesus, som er selve Guiden - uanset, hvor vi bor, hvem vi er gift med, og i hvilken kirke vi kommer i.

Her er Guds vilje udtrykt i enkle og klare ord:

Stræb altid efter at gøre det gode mod hinanden og mod alle. Vær altid glade, bed uophørligt, sig tak under alle forhold; for dette er Guds vilje med jer i Kristus Jesus. (1. Tess 5:12-18)

Ønsker vi at gøre Guds vilje. Så gør godt mod hinanden, glæd jer, bed, giv tak. Det her er meget konkrete jordnære, praktiske ting. Guds vilje er noget vi alle kan praktisere hver eneste dag, uanset, hvor vi er i livet, og hvor vores valg i livet har ført os hen.

Gud har valgt at åbenbare sig selv til os gennem Bibelen. Der er ingen bedre måde at kende og erfare Gud på, end gennem hans levende ord. Ved sit hellige ord, så binder Gud os til sig selv. Læs om Jesus, hvordan han levede sit liv - og imiter det.

2. Den, Gud leder, har et villigt hjerte

De ydmyge vejleder han i retfærdighed, han lærer ydmyge sin vej (v. 9).

Den mand, der frygter Herren, ham belærer han om den vej, han skal vælge (v. 12).

De, der frygter Herren, har fællesskab med ham, gennem sin pagt vejleder han dem (v. 14).

Både ydmyghed og guds frygt er nødvendigt, hvis vi vil belæres og vejledes om den vej, vi skal vælge. De to egenskaber, karaktertræk, taler om et menneske, der bøjer sig for Guds vilje og autoritet, som er sagtmodig, lydig, villig til at lade sig lede.

Det er interessant, at der står, at den, der frygter Herren, har fællesskab med ham. Ikke bævende og frygtsomt, som om at vi ikke tør nærme os ham - nej, mere en slags ærefrygt, en der er slået af forundring over at få lov at være sammen med Herrernes Herre.

Dette intime, nære fællesskab understreges i Det nye Testamente ved, at Jesus kalder de troende for "venner", at vi får lov at råbe Abba, Fader, og vi med frimodighed, altid har en åben dør hos Gud, der ønsker at være sammen med os.

Er vores vilje overgivet til Gud? Vi synger i en lovsang "I surrender all" - det er store ord. Ved vi, hvad det indebærer?

Den ydmyge ransager sig selv og sine motiver. Vi har en fantastisk evne til at bedrage os selv.

*Ransag mig, Gud, og kend mit hjerte,
prøv mig, og kend mine tanker,
se efter, om jeg følger afgudsvej!
Led mig ad evigheds vej!*
(Salme 139:23-24)

Dette er en bøn om ledelse - om at Gud må afsløre vore skjulte selviske motiver, der leder os bort fra Guds vej. At vi ikke må blive bedraget, ført vild.

Herren er god og retskaffen, derfor belærer han syndere om vejen (v. 8).

Det er dejligt vers. Gud leder os, som vi er - med alle vores fejl og mangler, tvivl og frygt. Han leder ikke kun perfekte, 100 pct. overgivne personer.

Den ydmyge ransager sig selv og sine motiver. Vi har en fantastisk evne til at bedrage os selv.

Der er ofte store kvaler med hensyn til ledelse. Der er tit ingen nemme svar. Men der må være en villighed til at erkende, at vi trænger til at bekende og overgive os på ny.

Den ydmyge er netop derfor også villig til at lytte til andre - og søge råd hos andre. En god ven ser måske tingene fra et perspektiv, vi slet ikke har vurderet. Kan se nogle styrker og svagheder hos os, vi ikke selv kan få øje på.

Nogle er måske bange for, at hvis de har truffet et forkert valg tidligere i livet, giftet sig med den forkerte, eller valgt den forkerte uddannelse, så er de kommet på afveje. Gud har iværksat nødplan B for ens liv. Eller katastrofeplan X for en meget stor synder.

Det er en meget uheldig måde at vurdere sit liv på.

Vi lægger meget vægt på de store beslutninger i livet - og det er vel forståeligt nok - men lydighed i de små, daglige ting, er i det lange løb langt vigtigere. Den daglige vane, den daglige åndelige disciplin - bøn, bibelmeditation, tjeneste, barmhjertighedsgerninger, at Gud former og danner vor karakter - og ændrer vort hjerte, så det slår i takt med Guds prioriteringer.

Igennem denne daglige overgivelse til Gud i ydmyghed og guds frygt vil vi vokse i åndelig modenhed, indsigt, dømmekraft og visdom - så vi netop med et rent hjerte og rene motiver kan træffe de store beslutninger.

Det gamle ordsprog er helt korrekt: Høst en tanke, så en handling, så en handling, høst en vane, så en vane, høst en karakter, så en karakter, høst en skæbne.

Corrie Ten Boom var en hollandsk kristen, som indtil hun var i 50'erne levede et forholdsvis stille liv - hun var ugift, boede i barndomshjemmet sammen med sin søster og sin far. Corrie var trofast i tjeneste for Gud. Hun startede bl.a. en kirke for handicappede personer og adopterede også børn, som voksede op i hjemmet og var involveret i andet socialt arbejde i byen.

Da Anden Verdenskrig kom, så var familien hurtig til at tage imod jøder i deres hjem, som de gemte i et skjulested i huset. De reddede flere jøder, men blev til sidst opdaget og kom i kZ-lejr. Her døde Corries søster og hendes far.

Men jeg tænker - mens andre - også kristne i byen - så væk, da jøderne havde brug for hjælp, så var det en helt naturlig reaktion for Corrie og familien, at de da måtte hjælpe jøderne. Corries daglige tjeneste for andre betød at hun var blevet en barmhjertig person. Hun vidste nøjagtig, hvad Guds vilje var i den situation. Og hvordan hun skulle reagere over for behovet. Det, Gud havde brug for, var en, der instinktivt vidste, at hun ikke kunne lukke døren for dem, der var i nød. Uanset omkostningerne.

3. Den, Gud leder, lytter til Gud

David siger i v. 15: *Mine øjne er altid rettet mod Herren*".

Hvad vil det sige, at Davids øjne altid er rettet mod Herren? Vi kunne sige, at det er troens øje, der altid er opmærksom på Gud i sit liv. Er opmærksom på, at Gud leder i dagligdagen. Som lytter til Gud. Som er opmærksom på, at Gud leder i de omstændigheder, vi er i.

Det handler i høj grad om at have "de åndelige antenner ude".

Tænk på, hvad eller hvem Gud giver dig en nød for. Som kristne har vi jo Helligånden i os. En af Helligåndens opgaver er jo netop at opflamme vore hjerter, give os en særlig nød for en gruppe mennesker, til en specifik tjeneste, og et specifikt kald.

Vi kan ikke være alt for alle - spørgsmålet er ikke, om vi skal gøre det Bibelen opfordrer os til - men mere hvornår, hvordan og for hvem.

Philip Yancey siger i sin bog om bøn:

"Bøn kan være et farligt foretagende, har jeg opdaget. For Helligånden overbeviser mig ofte om, at jeg skal gøre netop det, jeg beder Gud om at gøre. 'Herre, hjælp min nabo, en enlig mor, son jo har et hårdt liv.' Hmmm, har jeg nogensinde tilbudt at tage hendes søn med ud og stå på ski?". Far, jeg beder for Brandon og Lisas ægteskabsproblemer. Hvad gør jeg for at støtte dem, hjælpe dem til at se deres ansvar og blive sammen. Bønnens indre stemme udtrykker sig naturligt i handling, ligesom den indre stemme i min hjerne udtrykker sig gennem min krops bevægelser.

Hvad er du interesseret i? Hvad læn- ges du efter? Hvad er dine evner? Tag dine egne længsler, interesser og evner

Spørgsmålet er ikke, om vi skal gøre det, Bibelen opfordrer os til - men mere hvornår, hvordan og for hvem.

med ind i dit bønneliv. Hvordan ønsker Gud at bruge mig i dag og i fremtiden med de evner og interesser, jeg har?

Læg dagen frem for Gud i bøn med en åben Bibel.

I flere år har jeg - stort set hver gang jeg går på arbejde, så bedt en lille bøn fra salme 90. v. 16: "Lad din tjener få dit værk at se" Gud, må jeg se dit værk i dag - i mit liv, i naturen, i andre. v. 17: "Herre, styrk mine hænders værk."

Jeg kan godt lide, hvordan de to sætninger arbejder sammen - Guds værk - og mit værk. Må jeg se Guds værk, Guds ledelse, Gud der arbejder i mig - og styrk det, jeg så gør i dag. Den skærper ligesom min opmærksomhed om, at Gud er der i mit liv.

Det er en kort bøn om, at jeg må se Guds arbejde i verden i dag, og at jeg må se, hvordan jeg kan være en del af det arbejde. Når vi lytter og bringer dagen frem for Gud, så tror jeg også vi er bedre til at se Guds hånd i vort liv i løbet af dagen.

Vær opmærksom på Guds vink med en vognstang

Nogle gange så træder Gud selv meget håndgribeligt ind i vort liv - med et tegn, en drøm, et klart bønnensvar, et helt særlig nød, eller en total omvælt-

ning af vor tilværelse. Enten til det gode eller dårlige. Det sker ikke ofte - i hvert fald ikke for mig - det er ikke hverdagsting. Men det er en suveræn Gud, der griber nærmest på trods af alle vore valg, bryder ind i vore liv for at fortælle os noget vigtigt, for at dirigere os i en anden retning.

Gud der dirigerer Paulus til Makedonien via en mand i en drøm. Men oftest er ledelse ikke så dramatisk.

Det er en længere proces, dag for dag, år for år - at vi dagligt er i bøn, lærer Ham at kende hans vilje gennem Hans Ord, at lade ham forme og forvandle vor karakter, vort hjerte, vore længsler og ønsker. Og så i bøn være sammen med Gud, lytte til det, han lægger på vort hjerte. Nød for andre, interesse for et område.

Dette udtrykkes meget præcist i nordmanden Ole Theodor Moes salme "Jesus - det eneste, reneste, helligste":

*Herre, du hør mig,
Herre, du før mig,
hvordan og hvorhen
det tjener mig bedst!
Giv mig at bøje mig,
giv mig at føje mig
efter din vilje,
mens her jeg er gæst!*

Prædikerens ord om at blive mere vis

Af Louis Nielsen

*Hellere et godt navn end fin salveolie,
hellere dødens dag end fødsels dag.
Hellere gå til sorgens hus end til festens
hus, for i sorgens hus ender alle menne-
sker, og det skal den levende lægge sig
på sinde. Hellere græmmelse end latter,
for hjertet kan være glad, selv om ansig-
tet er mismodigt.*

*Den vise har sit hjerte i sorgens hus,
tåben har sit hjerte i glædens hus. Hel-
lere lytte til advarsler fra den vise end
til sang fra tåben, for tåbens latter er
som kvasets knitren under gryden. Også
det er tomhed!*

*Afpresning gør den vise til tåbe, be-
stikkelse fordærver hjertet.*

*Hellere ende end begyndelse, hellere
langmodig end hovmodig. Vær ikke
hurtig til at græmme dig, for græmmel-
se hviler i tåbers favn.*

*Spørg ikke: "Hvorfor var gamle dage
bedre end nu?" Det er ikke af visdom,
du spørger sådan. Visdom er så god som
ejendom, en fordel for dem, der ser so-
len, for visdom giver skygge, som penge
giver skygge, men fordelene ved at forstå
visdommen er, at den giver liv til dem,
der ejer den.*

*Læg mærke til, hvad Gud gør; for
hvem kan gøre det lige, som han har
gjort krumt? Vær lykkelig på lykkens
dag og indse på ulykkens dag, at den
ene såvel som den anden er skabt af*

*Gud, for at menneskene ikke skal finde
ud af fremtiden. 7:1-14).*

Prædikerens ord her tager sit udgangs-
punkt i det forrige afsnit. Kapitel 6
slutter med spørgsmålet: "Hvem kan
vide, hvad der er godt for mennesket i
det korte, tomme liv, det henlever som
en skygge?

Ingen kan fortælle mennesket, hvad
der i fremtiden sker under solen". Det
er ord, som fremtidsforskere, progno-
semagere, statistikere og sundhedsa-
postle, ja os alle sammen skulle tage til
efterretning.

Og Prædikeren fortsætter i samme
spor og med flere eksempler i kapitel 7.
Så meget i livet, ikke mindst i vore
dage går ud på at tage sig ud og vise sig
frem.

Fem minutters optræden i TV og
dermed at være "kendt" betyder meget
for mange mennesker, så meget, at
mange ikke går af vejen for at fremstil-
le sig selv i de mest fjollede positioner
og græmmefulde situationer.

Prædikerens bemærkning hertil er,
at det er bedre at have et godt navn, at
være kendt for noget ordentligt, solidt
og godt end at have et navn blandt
"stjernerne".

Dyr parfume og dyre klæder gør
ikke et menneske. Og at være kendt
gør det slet ikke. Hvad der gælder er at
have et sandt udsyn over livet, så man

kan leve og tackle det i visdom. Og
sand indsigt lærer man snarere, når
man står ved en kiste, end når man lar-
mer og danser i diskoteket. Visdom er
bl.a. at kende sin endelighed, acceptere
og være fortrolig med sin dødelighed.

Dødens herredømme

Døden er meget markant til stede i vo-
res verden. Vi konfronteres dagligt
med billeder af døde, mange film inde-
holder en begravelsesscene, hver dag
fortæller aviserne os om døde; sådan er
det bare, men det pudsige ved det er, at
døden aldrig har været længere borte
fra vor bevidsthed; de andre kan dø,
men vi vil ikke dø, sådan synes mange
af os at tænke.

Er vi syge, går vi til lægen fuldt
overbeviste om, at vi nok skal blive ra-
ske; stiller han en diagnose om dødelig
sygdom, tror vi ham ikke, bliver måske
ligefrem fornærmede. Mange af vore
dages unge opfatter sig næsten som
udødelige, chokket når en af dem dør,
har de svært ved at komme over. Men
uanset hvad vi gør for at kvæle den
røst, som siger til os "Husk du skal
dø!", så fortsætter døden ufortrødent
sit herredømme mellem os mennesker.
Det er det, Prædikeren minder os om
her.

I en verden af meningsløshed og
tomhed, hvor kun Gud og Guds ger-

ning er evig, fuldkommen og uforanderlig, og hvor mennesket kun har en flygtig betydning, er det svært at afgøre, om der overhovedet er noget, som er bedre og mere holdbart end noget andet, om f.eks. visdom har noget fortrin frem for dårskab. Relativiteten er skrevet ind i alt, hvad der sker ”under solen”, hvorfor så vælge det ene og fra-vælge det andet? Det er spørgsmål som disse Prædikerens tumler med gennem hele bogen. Alligevel må man konkludere, at noget er bedre end noget andet, og at det gælder om at få dette bedre ind i sit liv.

Strukturen i Prædikerens Bog er noget mere sammenhængende end i Ordsprogenes Bog, hvor hver enkelt ordsprog nærmest er en enhed for sig selv. I Prædikerens hænger de enkelte temaer og tankeudviklinger dog sammen i noget større enheder, selvom det ikke altid er let at opdage sammenhængen.

Men i disse vers (7:1-14) synes det gennemgående tema at handle om visdom kontra dårskab, og om hvad godt visdom gør os i en verden kendetegnet og gennemtrængt af absurditet. For når alt kommer til alt, er det bedre at vandre i livet med et kompas i lommen end at tralle rundt på må og få. At have et bestik af livet er bedre end ikke at have noget. Og hvor finder vi så det bestik?

Generelt, siger Prædikerens, er det bedre at forme sit liv ud fra det eneste, som står fast for os mennesker, at døden venter os, at vi ser livet bagfra snarere end forfra, at vi søger til og opholder os mere i sorgens hus end i festens hus.

For at sige det så brutalt som det er: sand visdom opnår vi mere ved at være til en begravelse end ved at forlyste os ved et bryllup. Stilhed til refleksion og eftertanke er at foretrække frem for den larm, vi som moderne

mennesker omgiver os med, nok så meget fordi larmen giver et tilholdssted, hvor vi for et øjeblik kan flygte fra os selv og de mere barske tanker, som plager os.

Ondskabsfuld latter

Tåbens liv – og glem ikke, at tåbe er man i bibelsk forstand, når man lader Gud ude af betragtning – er kendetegnet ved larm og tomhed, ved latter uden substans, akkurat som kvas nok giver en masse larm, når det brændes, men ikke frembringer en ild, hvorved man kan varme sig eller koge sin mad.

Latter kan synes befriende og er nogen gange befriende, men latter kan også være ondskabsfuld og nedgørende, og man kan grine, hvor der ikke er noget at grine ad. Og i overensstemmelse med Prædikerens livsforståelse er det forgræmmede ansigt mere tro over for livet, end det grinende ansigt. Hjertet – ens indre – kan bære på glæden – den dybere og sande glæde – selvom ansigtet udtrykker den sorgfuldhed, som sand indsigt i livet og i livets substans giver anledning til.

Men Prædikerens har mere at sige om det vise liv og den vise end lige det med sorgen. Men med vers 7: Afpresning gør den vise til tåbe, bestikkelse fordærver hjertet” er det som om, at forbindelsen til den større sammenhæng afbrydes, og det, vi står tilbage med er et isoleret ordsprog ligesom i Ordsprogenes Bog.

Det er svært at være vis og navnlig svært at leve som vis. Livet med dets fristelser og vores lyst til et behageligt liv, gør os inkonsekvente og afpresser os igen og igen til at vælge det forkerte, og reducerer os dermed til tåber. Bestikkelse – fristelsen til ”den kortvarige nydelse af synd” – er alle steder og lurer på os fra hvert et hjørne. Det er derfor Skriftens formaninger til os,

hvad enten det er budene i Det Gamle Testamente eller formaningerne i Det Nye – , er så insisterende, for hvor har vi let ved at overhøre dem. Ofte skal der mindre til end ”en ret linse” til at aflede os fra sandhedens og visdommens vej. Prædikerens kender det fra sit eget liv og sit eget hjerte.

Men med vers 8 følgende er han tilbage på sporet fra vers 1-6. Og nu siges det direkte, som i de foregående vers mere var indirekte. ”Enden”, altså det at være kommet til afslutningen af sit livsløb er bedre end fødsel, ungdom og manddom.

Konkluderer Prædikerens så, fordi livet for ham er både byrdefyldt og meningsløst, og derfor dybest set ikke værd at leve, eller udtrykker han, at først ved livets ende kan vi afgøre, om det var det værd eller ikke?

Nok er der en stor nihilistisk tendens i meget af det, Prædikerens skriver, men helt så nihilistisk er han heller ikke. Livet kan trods alt komme til at få en vis værdi. Men vi ser det først, når vi er fremme ved enden. En fødsel synes altid eller for det meste at indeholde et løfte; vi har forhåbninger, ønsker og drømme for det barn, som kommer til verden.

Og endnu mere har vi det, når ungdomsårene indtræffer, og individet er kommet i den giftefærdige alder. Men lige så sikkert er det, at vore forhåbninger og forventninger langt fra altid indfries. Først når vi når frem til enden er tiden til at gøre regnskabet op kommet.

Det lærer os også tålmod og langmodighed. Ungdommen har indbygget i sig en vis utålmodighed, tingene kan ikke gå hurtigt nok, og som ung kan man alt eller tror, at man kan alt. Et vist overmod og overlegenhed hører også ungdomsårene til. Livets gang lærer os, at vi er begrænsede, at vi ikke kan alt, hvad vi vil, og at vi står rdløse

og magtesløse i flere situationer. Og at erkende det er begyndelsen til visdom.

At græmmes

Tidligere stillede Prædikerens ”græmmelse” op i positiv modsætning til latter (vers 3); her advarer han mod den hurtige græmmelse, som han forbinde med det tåben føler.

Han kan næppe tale om græmmelse med samme betydning i de to udsagn. Græmmelse må være brugt i betydningen ærgrelse i det sidste eksempel; i det første mere i betydningen ”sorgfuld” eller ”bedrøvet”. Vi græmmer os, når hændelserne ikke bevæger sig vor vej, når vore drømme brister, og det, vi håber på, ikke sker. Livet er for Prædikerens meget skæbnebestemt i betydningen, at vi har meget lidt indflydelse på det, som sker. For ham er vi bestemt ikke ”vor egen lykkes smed”.

Derfor er græmmelse eller fortrydelse spild af følelser og af tid. Græmmelsen hjælper os ikke og ændrer ikke noget ved tingene, for det står ikke til os at skrue tiden tilbage. Det, som er sket, er sket, og al vor græmmelse over det kan ikke lade det ugjort.

Vi kan ikke kalde ”de gamle dage” tilbage, og vores fornemmelse af, at de var bedre end tiden her og nu kan vi spare os. Måske var de det, måske ikke, men under alle omstændigheder er det en nytteløs spekulation for som Prædikerens forkyndte det allerede i bogens indledende vers er livet en cyklus:

”Det, der var, er det samme som det, der kommer, det, der skete, er det samme som det, der vil ske” (1:9).

Visdom giver skygge

Prædikerens funderer meget over tilværelsen og tilværelsens gåde. For tilværelsen er en gåde for ham. Og når vi er i sådanne overvejelser er vores sind

splittet og logikkens slagne landevej er os sjældent til hjælp. For med livets ultimative spørgsmål er det for alle os, som lever ”under solen” sådan, at alting slutter med døden, og så er alle forskelle udjævnet; det ene kan næppe siges at være bedre end det andet. Og dog er der noget, som er bedre end noget andet, og Prædikerens standser igen og igen op og peger på dette bedre. Her er det visdommen, som åbenlyst er bedre end dårskaben (vers 11 og 12). ”Visdom” er i Bibelens visdomsbøger knyttet til ”Herrens frygt”, ligesom ”dårskab” er knyttet til det liv og den person, som ignorerer og trodser Gud.

”Visdom giver skygge” siger Prædikerens, dvs. visdom er en beskyttelse og en tryghed, ligesom penge er det. At have penge er aldrig lykken for nogen, men de, som har dem, har en fordel frem for dem, som ikke har dem. ”Visdom er god som ejendom”; det er derfor at penge føles som en naturlig sammenligning. Men bedre end ejendomsforholdet og ejerfornemmelsen er at forstå visdommen, for det gør en klog på livet, og gør dermed livet mere udholdeligt.

Al visdoms kilde, også for Prædikerens er Gud. Prædikerens Bog er på intet tidspunkt et ateistisk manifest.

Derfor lyder der her og lige her en opfordring til at betragte Guds gerninger og respektere hans suverænit. Det er næsten som hører vi et ekko af Poul Gerhardt her: ”På Herren må du agte, hvis det dig vel skal gå, hans gerning du betragte, hvis din skal vel bestå”.

Problemet for os, miseren over alle miserer er, at vi tror, at vi kan klare livet og forstå livet uden Gud, men når vi gør det, er det eneste alternativ, som står os åbent det, som netop Prædikerens så levende illustrerer for os, at vi står tilbage med meningsløsheden og

tilfældighedernes lunefulde spil.

Lad Gud råde

”Mit livsløb er i dine hænder” siger David i en af sine salmer (31:16), og det er godt at vide, at alt, hvad der møder os i livet, er underlagt Guds kontrol, selvom der også opstår situationer, hvor denne kontrol ikke synes at have været der, og at ”Gud har sovet”.

Gud er den, som skaber både lykke og ulykke, for han er ”mørkets skaber fuldt så vel som han er lysets og frembringer fred såvel som han skaber ulykke” (Es 45:7). Prædikerens går ind for Guds suverænit. Som en af tilværelsens bærende kendsgerninger. Og skal vi have en sand livsforståelse, må vi helt afgjort have det med os.

Prædikerens konklusion på alt det her kan forekomme os mærkelig obstruktiv, som om at Gud ønskede at holde noget tilbage fra os.

Men hvor som helst menneskene ønsker at gøre sig fri og uafhængige af Gud er der fare på færde, ikke for Gud, men for os. Og siden syndefaldets dage har menneskets ustandselige higen været at bortskaffe Gud og indsætte sig selv som Gud, og det er så i vidt omfang lykkedes i vor tid, hvorfor verden er ”forvildet og øde” som aldrig før.

”Mennesket spør, men Gud råder” hed et gammelt ordsprog, som nok ikke høres så meget mere, men som stadig er sandt. For trods al vor kunsten og alle vore elektronisk udregnede og statistiske prognoser er der alligevel ingen af os, som kender fremtiden. Den kan og bliver ofte en helt anden end forudsagt. Så igen må vi give Prædikerens ret, og med tak give ham ret. Godt at det er sådan.

Vores verden og den manglende guds frygt

Af Louis Nielsen

I Første Mosebog kapitel 20 har vi beretningen om Abraham og Sara i Gerar. Abimelek var konge dér.

Der er noget umiddelbart meget fascinerende, en slags troskyldighed over disse tidlige beretninger i Bibelen, som dog også fremkalder nogle spørgsmål, der er svære at svare på.

For eksempel hvordan er en person som Abraham mulig i en verden, som er faldet fra den sande Gud? (jvf. fortællingen om Babelstårnet, som kommer lige før fortællingen om Abraham)

Hvordan forklarer vi en person som Melkisedek, som oven i købet kaldes "Gud den Højestes præst"? Hvordan skal vi forstå Abimelek, en "hedning", som alligevel har et forhold til Gud?

Vore svar på disse spørgsmål vil være famlende og usikre, hvor Bibelen nøjes med at fortælle uden at bekymre sig om os moderne læsere, som vil have svar på alle ting.

Alle mennesker kom til at stå som syndere ved Adams fald, og fordi hver enkelt af os, hver på sin måde valgte at træde i Adams spor.

Det gælder det udvalgte folk og alle andre folk. Alle "vendte vi os hver sin vej". Og Paulus forklarer, hvordan oprøret mod Gud er universelt, accelererer i omfang og styrke og trænger igennem til alle.

Fremskridtsmyten

Vi lever under en fremskridtsmyte, hvorefter menneskeheden stadig gør fremskridt kulturelt, teknisk, moralsk, politisk og religiøst.

Men er den myte generelt sand og dækkende for, hvad der virkelig er sket? Er det virkelig sådan, at hver generation af mennesker står højere end den foregående? Måske nok på nogle områder, men langt fra på alle, og slet ikke på det etisk moralske.

Etisk, moralsk og religiøst synes patriarkgenerationens mennesker at stå højere end vi gør, alle andre fremskridt ufortalt. På de her nævnte områder synes udviklingen stort set at have været en spiral med en nedadgående hældning.

En rest af guds frygt og sand gudstro synes at være blevet efterladt tilbage hos i hvert fald de nævnte personer og sikkert hos flere.

En ikke så ædel Abraham

Abimelek kan således høre Gud tale til ham, og han har respekt for, hvad Gud siger og giver agt på Guds advarsler.

Abraham synes knap så ædel, som vi normalt forestiller os ham. Hele vægten i Bibelen falder på den Gud, som har udvalgt og kaldet Abraham, ikke på Abrahams karakter, selvom den utvivlsomt undergik en forvandling i hans vandring med Gud.

Abraham er fanget i frygt for, hvordan man i et fremmed samfund som Gerar vil forholde sig til Sara, og hans umiddelbare tanke er, at der nok "ingen guds frygt er der på stedet".

Er der guds frygt lægger den sig som et beskyttende værn over et folks adfærd. Mangler guds frygten, som den manglede i Sodoma og Gomorra, er det en anden sag; ingen kan føle sig trygge i et sådant samfund.

Dermed er vi nået frem til min pointe: Guds frygtens betydning for både samfund og den enkelte, og hvad den manglende guds frygt gør ved os.

Ingen sætter vel spørgsmålstegn ved kristendommens betydning for udviklingen af den verden, vi som danskere er en del af.

De mest rabiate ateister og de mest ultraliberale beklager naturligvis det præg, den kristne kultur har sat på land og folk. Men der findes også ateister, som bekymrer sig for, hvordan et postkristent samfund vil udvikle sig.

Da kredsen omkring Brandes havde fået detroniseret kristendommen blandt den tids intellektuelle, filosoffer og forfattere var der en nærmest euforisk stemning, at nu gik man oplyste tider i møde.

For nu var mennesket endelig sat i frihed og kunne uden kirke, bibel, og Gud realisere de bedste sider af sig selv.

To verdenskrige, kommunismen og

fremkomsten af det militante Islam har alvorligt udfordret disse drømme og sat dem i skammekrogen.

Alligevel er vi forblevet blinde og tror stadig på fremskridtsmyten og gudsriget uden Gud.

Det vil naturligvis et godt stykke af vejen kunne forklares ved sociologiens og de politiske videnskabers hjælp, men disse forklaringer vil næppe slå til. Noget dybere er ligesom påkrævet.

Og det mere mener vi at kunne finde i Bibelen. Den belærer os om ”et slør, der ligger over folkene” (Es 25:7) og peger også på, at det slør vil lægge sig tættere og tættere omkring os som afslutningen nærmer sig.

”Gud lader sig ikke spotte” (Gal 6:7); det er en sandhed, som står fast til hver en tid. Synd og gudløshed fremkalder Guds vrede, men Guds vrede åbenbares ikke altid ”med bulder og brag” og omfattende katastrofer, men oftere ved, at Gud ”prisgiver mennesker i deres hjerters begær til urenhed” (Rom 1:24; 26 og 28).

På mange måder oplever vi i vort samfund stadig, at Guds forsyn er her, men hvor længe vil vi opleve det?

Guds langmodighed, tålmodighed og barmhjertighed er stor, men er der ingen udsigt til, at vi responderer på den, så kommer der en dag, hvor forsynet trækkes tilbage og vi efterlades i det yderste mørke.

Vi oplever med tak, at vi har et godt samfund her i Danmark, men alligevel sker ting hos os, som foruroliger os. En opløsningstendens har sat ind, og at det er blevet sværere for vore politikere og ledende folk at styre udviklingen. Der er brug for megen forbøn.

Gudsfrygten i samfundet

Den manglende gudsfrygt i det moderne samfund oplever vi på forskellig vis. Nogle eksempler:

Vi er forblevet blinde og tror stadig på fremskridts- myten og gudsriget uden Gud.

Ville vi have accepteret fri abort, hvis gudsfrygt havde været et udbredt i vort samfund? Ville vi ikke da have haft ærefrygt og respekt for livet og for Gud, som livets giver?

Ville vi kunne leve med frasortering af fostre, som vi på en eller anden måde dømmer uværdige til livet, hvis vi havde gudsfrygt?

Ville sproctonen ikke have været en anden. Ville bandeord være så udbredt som de er, ville rå og voldelig tale på nettet være så udbredt, hvis vi havde gudsfrygt?

Ville tyverier og kriminelle handlinger blive begået i det omfang, som sker i dag, hvis vi havde gudsfrygt? Og hvad med skattesnyd? Og andre former for filfrier, hvormed vi udnytter og bedrager andre?

Ville vi synes, at social dumping er okay, hvis vores samfund var et gudsfrygtigt samfund?

Ville vi affinde os med, at så mange er hjemløse?

Ville vi opleve så megen nedgørelse af det guddommelige og hellige, hvis vi var et gudsfrygtigt folk?

Ville det gode, det retfærdige, det smukke, det evige og det, som kan modstå sædernes forfald ikke blive kælet mere for, hvis gudsfrygt var den drivkraft i det vi kalder ”vore værdier”, som vi gerne vil værne om?

Ved at nævne de her kriterier hører man ordene ”reaktionær”, ”hykler”, ”fundamentalist” og det, som er værre,

hvilket igen jo viser, hvor tidsånden har bevæget os hen.

Gudsfrygten i kirken

Lad os slutte med at spørge til kirken, de kristne og gudsfrygten, hvordan har vi det med den?

Tidens trend er til det lette, det hurtigt omsættelige og det overfladiske.

Det har også på mange måder sat sit præg på kirken. Den dybde som f.eks. Johannes’ refleksion over Jesus som Guds evige ord (Johannes Evangeliet kapitel 1) sætter ind med, er det f.eks. svært at skaffe rum for i kirken af i dag.

”Gud, riv os ud af tidens jag” (Evangelisk Sang nr. 356) er en nyere salme, vi måske skulle synge oftere.

Dette med, at der er nogen imellem os, som ”kender Ham, som er fra begyndelsen”, og som vi lyttede til, skulle vi måske give os til at bede Gud om at give os.

Mere refleksion, mere dybde er bestemt, hvad vi har brug for, og måske ikke så meget, dem, som er ”hurtige på aftrækkeren” og snart er det ene sted, snart det andet.

Mere gudsfrygt i sprog og manerer, i næstekærlighed og omsorg for andre, i levemåde og reaktionsmønstre, og i vore etiske værdier er noget, vi alle skulle længes efter og ved Helligåndens hjælp være med til at opelske både i os selv og i andre.

Mere gudsfrygt i vor respekt for den gudskabte verden er også en mangelfare selv mellem kristne. Respekt og ærefrygt for det guddommelige og hellige er meget forsømt og bestemt noget, vi skulle beflitte os på at lære. Mere højt tid over vore samlinger i kirken er også noget, vi savner.

”Øv dig i gudsfrygt” (1 Tim 4:7) er et råd, vi vil give videre både til os selv og til andre og med hvilket vi også passende kan afslutte denne artikel.

Opstandelsen og Helligånden

Af Louis Nielsen

I Johannesevangeliet kapitel 7 berettes om Jesu besøg i Jerusalem under løvhyttefesten. Og her læser vi:

”På festens sidste og største dag stod Jesus frem og råbte: ”Den, der tørster, skal komme til mig og drikke. Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: ”Fra hans indre skal der strømme vande af levende vand.” Det sagde han om den ånd, som de, der troede på ham, skulle få. For Ånden var der endnu ikke, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort” (Joh 7:37-39).

Helligånden er ikke ukendt i Det Gamle Testamente; faktisk møder vi den allerede i Bibelsens andet vers:

”Jorden var dengang tomhed og øde, der var mørke over urdybet, og Guds ånd svævede over vandene”. Og Guds ånd møder vi også løbende i flere af Det Gamle Testaments beretninger.

Men en egentlig åbenbaring af Helligånden som person og som Gud må afvente Jesu komme. Allerede medens Jesus levede, understreges det, at Helligånden var over ham, og at Jesus havde Helligånden på en måde og i en grad, som ingen før ham havde haft det. Han levede sit liv under Helligåndens ledelse og i Helligåndens kraft.

Men som ordene i Joh 7:39 understreger det, så ”var Ånden der endnu ikke, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort”.

Helligåndens komme til verden hænger nøje sammen med Jesu op-

standelse; forbindelsen mellem påske og pinse er tættere end det normalt kommer til orde i kirkens forkyndelse.

Ordene i Johannes 7:39 er Johannes' kommentar af Jesu forudgående ord:

”Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand”.

Det er fra Jesus, at de levende strømme af vand kommer. Det vil de troende opleve, når Jesus er opstået, og Helligånden med Jesu fylde af liv og fred er kommet til Guds folk. Vers 39-foregriber forudsigelsen af Helligåndens komme, som er hovedindholdet af Jesu afskedstale i kapitel 14 til 16.

Her siger Jesus, at først efter hans bortgang til Faderen, vil Helligånden, komme til disciplene, og at det er en stor, vidunderlig og herlig ting, en ting de skal glæde og fryde sig over.

Tydelig i Jesu afskedstale bliver det også, at Gud er en treenig Gud, Fader, Søn og Helligånd, én Gud men i tre og tre i en. Hvordan det kan være sådan er nærmest ufatteligt for os, en hem-

melighed, men ikke des mindre er det essensen af, hvad vi tror om Gud. Uden Treenighed formørkes alt, for så har vi kun vore egne små tanker at holde os til, og de fører os ikke langt.

Helligånden er distinkt fra Faderen og distinkt fra Sønnen og er dog et med både Faderen og Sønnen.

Gennem hans gerning forklares og udlægges, hvem Jesus er, og hvilken betydning hans gerning for os har.

Hvad disciplene kun har fattet halvt, vil de nu fatte helt og meget af det, Jesus har talt om, men som de ikke har forstået, vil de nu forstå og fatte, det vil få nyt liv for dem.

Gennem Helligånden vil de få ny kraft, Guds egen styrke til at være Jesu vidner i verden, og de vil få ord til at forkynde og forklare Jesus med.

De vil ved Helligånden opleve, at Jesus ikke kun er i Himlen, men er her hos dem, er i deres indre.

De vil opleve, at kilden med levende vand, Jesus selv, nu flyder og strømmer gennem dem. De vil opleve en fornyelse og løftelse af deres bønsliv, som op-
højer og herliggør Jesus for dem.

Nordal Brun har beskrevet alle disse ting så vidunderligt klart i salmen ”Ånd over ånder, kom ned fra det høje” (Salmebogen nr. 299). Også Luthers salme ”Nu bede vil den Helligånd” (Salmebogen nr.289). Læs dem, den vil gøre dig godt.

Pinse før pinse

Jesus knytter i hans herliggørelse af Gud i hans forestående lidelse og død

og hans herliggørelse hos Gud nøje sammen med opstandelsens og himmelfartens herlighed. Og han understreger, at dermed er hans opgave og mission i verden ikke afsluttet; tværtimod vil verden komme til at opleve og erfare ham som aldrig før.

Alt det, som Jesus havde på hjerte under afskedsstunden med sine disciple, virkeliggør han, da han på opstandelsens dag møder dem igen og siger:

”Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.”

Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: ”Modtag Helligånden!” Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt” (Joh 20:21-23).

Her er det som bliver det pinse for pinse. En ny dag er begyndt. Påskedagen er en helt ny dag; Guds riges første dag, den nye skabelses første dag.

Sådan tilkommer det os at se på påsken. Og tæt op ad den lægger sig pinsen, dagen for Helligåndens komme, Helligånden med dens nyskabende og livgivende kraft.

Det billede gennemtrænger Det Nye Testamente. Evangeliets tidsalder er kommet, kirken står foran sin begyndelse, budskabet om Jesus skal forkyndes for alle folk; det er også nådens dag, hvor syndere kan få tilgivelse, blive forliget med Gud, dagen hvor Gud kalder liv frem af døde. ”Liv” bliver dermed et af evangeliets nøgleord; Helligånden kaldes også ”Livets Ånd”.

Gud selv kommer ved Jesu formidling i evangeliet (1 Tim 2:5-7) og Guds Ånd til os (1 Kor 6:11), genføder os (Joh 3:3-8; Tit 3:5), sætter Guds segl på os (2 Kor 1:22; Ef 4:30), så vi bliver Guds ejendom (1 Pet 2:9), giver os ved Helligånden ”et pant” i vort indre på, at vi er Guds arvinger (2 Kor 1:22; 5:5; Ef 1:14), en vished om, at vi er Guds børn og kan påkalde ham som Fader

(Rom 8:17), udgyder i os sin egen kærlighed (Rom 5:5), sætter det i gyldighed, som Jesus har erhvervet os gennem sin offerdød, det vil sige frihed fra loven og trældommen under loven (Rom 7:6), frihed fra syndens og dødens tyranni (Rom 6:18-23), frihed fra Djævelens magt (Heb 2:14-16). Alt det er i evangeliet, og det får alt sammen personlig gyldighed i os og hos os ved Helligånden, som nu bor i vore hjerter.

Jesus og Helligånden

I Johannesevangeliet og i Paulus' breve er forbindelsen mellem Jesus og Helligånden ofte så tæt, at det kan være svært at afgøre, om det er den ene eller den anden, der henvises til.

Det er trist, når denne binding mellem Jesus og Helligånden så ofte forsvinder i kirkens forkyndelse, og det sker både i karismatiske kredse og i evangelikale og lutherske kredse, dog hver på sin måde; i karismatiske kredse ved, at Helligåndens kraft understreges så stærkt, at forsoningen og korset ligesom bliver en biting. Og modsat i lutherske og evangelikale kredse, hvor korset og korsets lidelser får så meget eftertryk, at opstandelsen og kristenlivet i Helligåndens kraft nærmest tabes af syne.

Men i Det Nye Testamente er det holdt sammen på sådan en måde, at en forkyndelse og praksis næppe kan kaldes fuldtonevangelisk, hvor de ikke er sammenholdt.

Evigheden og med det spørgsmålet om fortabelse eller frelse konfronterer alle mennesker, for alle skal vi dø og derefter dømmes. Vil vi dø i vore synder med alt, hvad det involverer af evig pine, eller vil vi dø med fred i vore hjerter og med en samvittighed ”renset fra døde gerninger” og vished om at være et ”Guds barn” og med det have ”en evig arv” i Himlen hos Gud?

Og hvor finder vi den fred? Det spørgsmål er vi som kristne forkyndere sat til at besvare. Og er det med disse spørgsmål i livets bagage, som vi jo alle bærer rundt på, tilstrækkelig at tilbyde mennesker helbredelse fra sygdom, en eller anden form for hjælp til at løse op for livets kriser, tilbyde et netværk eller hvad vi ellers kan tilbyde af gode ting?

Nej, noget dybere må til, noget, som kun Gud har virket og rækker os som frelse. Og vejen hertil går gennem korset og forsoningen på korset og kun gennem korset, og med at bringe mennesker til korset er Helligånden aktiv.

Helligånden som Guds kraft er en vigtig del i Det Nye Testaments vidnesbyrd om Helligånden, men Helligånden forstået kun som kraft og udrustning er en meget amputeret udgave af det kristne evangelium.

I Luthersk og evangelikal kristendom står vi ofte tilbage med en halv forkyndelse, fordi forståelsen af kristenlivet som et liv levet ved Helligånden i opstandelsens kraft og i Guds hellighed mangler; hos nogle karismatiske kristne handler det så meget om Helligåndens kraft, om succes og om undere, at forsoningen mangler og med det forståelsen af menneskets svaghed og syndighed, som kun korset med dets forsonende og forligende kraft kan råde bod på.

Så også af sjælesørgeriske og ikke kun teologiske grunde er det rigtig vigtigt, at vi holder fast ved, at påske og pinse lægger sig tæt op ad hinanden.

BIBELENS KLAGESANGE:

At bekende sin synd

Af Carsten Thomsen

Hovedoverskriften over artiklerne om Bibels klagesange har været: "Bring alt til Gud". Vi har set på troende, der er kommet med alt det, som forvirrer og plager dem, lidelser, åndelig tørhed, tvivl og anfægtelser.

Nu kommer vi til et nyt klageråb: Vi må bekende vor synd til Gud. Ordet "bekende" kommer af et græsk ord, der betyder "at være enig i" eller "sige ja til"

Det betyder, at vi siger ja til Guds dom over vor synd. Vi siger: Ja Gud, det er rigtigt, du har ret, når du siger, at det og det i mit liv er synd. Vi forsøger ikke samtidig at bortforklare eller bagatellisere det. Vi giver Gud ret i, at det rigtige ord for det, vi har gjort, er synd. Det er sand bekendelse.

Flere af salmerne i Salmernes Bog hjælper os til at sætte ord på vores anger. De giver os en ramme, vi kan bruge, når vi beder Gud om tilgivelse.

Den største og mest kendte er Salme 51. Den har en forhistorie, et trekant-drama mellem kong David, den smukke kvinde Batseba og hendes mand, den trofaste soldat Urias. Kort fortalt, så sover David sammen med Batseba og får hendes mand beordret dræbt.

Utroskab, løgne, manipulation, magtovergreb, mord. Listen er lang over Davids synder. Det bliver til slut kongens nære rådgiver Natan, som går til ham og påpeger Davids synder for ham. Og David bryder sammen og erkender sin synd. Og så skriver han denne salme bagefter.

Salmen virker i starten kaotisk - den veksler meget mellem bøn om tilgivelse og bekendelse og overgivelse. Til sidst i salmen er det som om, at David pludselig standser og indser noget - han siger i vers 19.

Mit offer, Gud, er en sønderbrudt ånd, et sønderbrudt og sønderknust hjerte afviser du ikke, Gud.

Det er det eneste, jeg har at komme med, indser David - han kommer - just som han er. Det her er den hjælpeløse bøn, den magtesløse bøn. Fire centrale ting er en del af det sønderbrudte hjertes bekendelse:

1. Et sønderbrudt hjerte tager ansvar for synden og bekender den ærligt:

Mod dig alene, har jeg syndet. Ja, Gud, siger David egentlig. Du har ret. Det jeg

gjorde, var ondt i dine øjne. (v. 6)

Det kan ofte være en længere proces at skulle se i øjnene, at vi har været uærlige, eller såret et andet menneske, eller ikke kan styre vores bitterhed eller at noget i vores liv har magt over os, har taget kontrollen med os. For ofte ønsker vi ikke at blive konfronteret med det.

Nogle gange er der en anden person, der peger på noget, som er galt i vores liv. Og tak Gud for sådanne Natan'er. Andre gange må vi selv gå til en anden person og fortælle om det, vi kæmper med.

I alle tilfælde må vi gå til Gud med det og tage det brudte i vores liv frem foran Gud. Når vi gør det, så sker der ofte noget: Det, som har været gemt i underbevidstheden løftes lige så stille frem i lyset. Vores indre verden bliver mere tydelig for os.

Også selv om du ikke nu føler, at du

kan komme til Gud. At noget blokerer dig - gør det alligevel. Udskyd det ikke. Løft de gemte ting frem i lyset og vær ærlig omkring dem.

2. Et sønderbrudt hjerte tager imod Guds tilgivelse

Gud, vær mig nådig i din godhed, udslet mine overtrædelser i din store barmhjertighed! (v. 3)

Læg mærke til, hvad David appellerer til her. Intet i ham selv. Det eneste, han appellerer til er Guds karakter. Guds nåde, godhed og barmhjertighed. ...og så siger David:

Vask mig fuldstændig ren for skyld, rens mig for synd! (v. 4)

Egentlig kan ordet rens mig for synd godt oversættes SKRUB mig for synd. Så jeg bliver helt ren. Jeg tror, at mange kristne har det rigtig svært lige her. Vi har svært ved at tage imod den tilgivelse, som Gud tilbyder.

Måske fordi vi ofte har svært ved at tilgive os selv. Vores skamfølelse overdøver fuldstændig hans løfter om nåde. Vi føler måske, at vi har fejlet i en sådan grad, at vi ikke kan nærme os Gud.

En anden tvivl kan også opstå i os. Spørgsmål om vores anger. Har jeg nu nok sorg over det, der har fået magt over mig - og som har taget Guds plads? Har jeg angret nok? Er min anger oprigtig?

Nu har jeg bedt om tilgivelse så mange dage i træk og jeg kan ikke få bugt med min vrede, mit begær, min misundelse. Det giver ikke mening at gå endnu engang til Gud.

Men dette kan hurtigt ende i navlepilleri og selvforagt. Vi sætter vores egen subjektive, følelsesmæssige erfa-

ring over Gud selv. Den, han siger, han er. Nådig og barmhjertig og God. Og det Gud tilsiger os: Syndernes forladelse.

Gud tilgiver os ikke på baggrund af, hvor dyb hvor anger er, hvor meget vi vokser i troen eller hvor hurtigt vi bliver af med en synd.

Det gør han alene på grundlag af korset. Det, som Jesus allerede har gjort for os. Båret og taget vor synd.

Esajas 43:25: "For min egen skyld husker jeg ikke på dine synder".

For os er det nærmest uforståelig. Han husker det ikke. Det er glemt. Det snakker vi ikke mere om. Vi kan hverken gøre fra eller til. Det er alene, fordi Gud er den, han er, at han gør det. God, nådig, barmhjertig.

I bønnebogen "Ovenlys på ensomme dage" har Christel Winther-Nielsen denne bøn:

*Herre, jeg bekender for dig,
at jeg har svært ved at slippe min synd.
Jeg har svært ved at tilgive mig selv,
fordi det føles så forkert,
at du virkelig ikke husker på min synd.*

*Jesus, tak fordi du har udslettet
og glemt alle mine synder.
Tak, fordi jeg ikke kan ændre på det,
du allerede har gjort -
ligegyldigt hvad jeg gør.
Tak, at det var det,
du kom til jorden for at gøre,
og at dit værk er fuldført.*

3. Et sønderbrudt hjerte jubler

*Forkynd mig fryd og glæde,
lad de knogler, du knuste, juble!
Lad mig atter frydes over din frelse.
(v. 10)*

Vi taler om syndens negative konse-

kvenser, om syndens straf osv. Men vi bliver også nødt til at tale om syndens værdi. At se den i et positivt lys. Ikke synden i sig selv, men det, som Gud ønsker at skabe ud af den situation, vi er i.

Dietrich Bonhoeffer siger, at synds-bekendelsen er "tilintetgørelsen af hovmodet" - Det vidunderlige ved Gud er, at han møder os netop der:

"Jeg bor i det høje og hellige - og hos den, der er knust, hvis ånd er nedbøjet, for at oplive den nedbøjede ånd og oplive det knuste hjerte. (Es. 57:15-16)

Gud taler ikke hårdt til den knuste. Han bebrejder ikke den angerfulde.

På trods af, at David følte sig helt knust, så ønsker han ikke at forblive nedbøjet. Det påvirkede ham fysisk og åndeligt, men han beder alligevel: Rejs mig op, tal til mit hjerte, tal om din trøst og glæde, beder han.

Åndens fattigdom - hjælpeløshed - disse ting er ikke modsætninger til jubel og fryd - for netop midt i disse ting oplever en kristen den største glæde. Her sætter en troende al sin lid til Gud, her ser han sit store behov for det, som kun Gud kan give.

I Philip Yanceys bog om bøn har han samlet en række almindelige menneskers troserfaringer omkring bøn. En af dem er Juanita fra Spanien. Den handler om, hvordan salme 51 blev til velsignelse. Juanitas skriver:

Jeg flyttede til Brasilien for at læse medicin, fordi jeg ikke kunne komme ind på medicinstudiet i Spanien. At bo langt hjemmefra, begynde et vanskeligt studie og skulle klare sig på et fremmed sprog gjorde det til et meget vanskeligt år. Jeg fandt, at jeg søgte trøst i begær. Brasiliens kultur er gennemsyret af sex, og jeg brugte det som afløb.

Begær ødelagde næsten mit åndelige liv. Jeg følte, at jeg ikke passede ind i Brasilien, jeg var en fiasko, og enhver

adgang til Gud syntes blokeret. Jeg følte, at når jeg ikke længere var ren indvendig, var jeg ikke værdig til at komme frem for Gud. Jeg følte mig som en laset rest af den person, jeg engang var.

Til sidst fortalte jeg en kristen ven om mit problem. Han var venlig, dømte mig ikke, men forsikrede mig om, at jeg ikke var den eneste, som kæmpede med begær. Han foreslog, at jeg læste Salme 51 som en vej til helbredelse og tilgivelse.

Salme 51 viste sig at være den bedste salme, jeg kunne have læst. Salmisten beder Gud om at vende ryggen til hans synder, men ikke til ham selv. Første gang jeg læste salmen, græd jeg, jeg skammede mig sådan. Jeg troede ikke, Gud ville se noget som helst andet end mine synder. Jeg følte, at jeg var en stor fejltagelse, så grim, at Gud ikke var i stand til at se på mig, for ikke at tale om at tage imod mig i sine arme.

Så kom jeg til det sted, hvor der står: "Rens mig for synd...Udslet al min skyld." Jeg begyndte at læse salmen som en bøn, ja, jeg gjorde den til min egen bøn. Rens mig fra synd, udslet min skyld. Jeg har prøvet at læse den hver dag i min stille stund som en bøn til Gud.

Jeg har taget afstand fra de ting, som opmuntrer mit begær. Jeg har bedt Gud om venner, og jeg er begyndt på et bibelstudium med en gruppe brasilianere. En af dem bad for mig og gav mig et knus. Hun sagde, at hun elskede mig. Det er utroligt, hvad et rigtigt knus kan udrette. Når jeg ser tilbage, tror jeg, at ensomhed var mit egentlige problem.

Juanitas egentlige problem var ikke den enkelte synd. Det var ensomhed. Manglende fællesskab. Manglende åbenhed til at dele sit liv. Manglende kærlighed. Bekendelsen gav hende en helt ny selvindsigt.

4. Et sønderbrudt hjerte beder om et nyt hjerte

Skab et rent hjerte i mig, Gud,
giv mig på ny en fast ånd!
Kast mig ikke bort fra dig,
og tag ikke din hellige ånd fra mig!
Lad mig atter frydes over din frelse,
styrk mig med en villig ånd!
(v. 12-14)

David beder om at Gud må nyskabe noget i ham. Giv mig en fast ånd, en villig ånd til at tjene dig - kast mig ikke bort fra dig. Jeg ønsker fællesskab med dig igen. Jeg ønsker et rigere liv i dig, Gud. At være mere brændende.

Keith Green var en ung amerikansk kristen musiker, som i 1970'erne blev sin generations Johannes Døber. Han talte til sin generation af kristne om at overgive sig fuldt og helt til Gud. Han var intens, passioneret, radikal, ligesom titlen på bogen over hans liv, "No Compromise".

Men når Keith Green så på sit eget liv, så følte han sig som et hykler. Han prædikede ét - og så så han sit eget liv og blev frustreret over den ligegyldighed, han selv følte. Den manglende iver han selv havde. Han ønskede brændende, at Gud skabte en ny villig ånd i ham.

I foråret 1979 skriver han i sin dagbog:

Her sidder jeg og venter. Vantro, frustreret og endda vred på Gud, der får mig til at gå igennem dette. Jeg prædiker imod "letkøbt nåde", og når det ikke går let, bliver jeg vred på Gud over, at han gør det, jeg prædiker!!!

Oh, det fuldkomne hykleri blandt alt hykleri. Tilgiv mig, Far, bryd mig for din skyld, tal til mig nu. Herre, Jesus, jeg har aldrig været en efterfølger, men nu ønsker jeg at følge dig.

Jeg er mere hjælpeløs end nogensinde, siden jeg blev frelst. Endnu mere fordi jeg ikke har noget kristent håb i mig selv. Jeg kan ikke bede. Jeg skriger indvendig, men ikke nok til at græde.

Tre måneder efter kommer der et gennembrud i hans kamp og han skriver: For første gang i månedsvis vågne de jeg op med fred - virkelig fred. Jeg kan søge Herren nu, for en Guds engel har været og tjent mig. Jeg elsker Gud så meget, at mit hjerte strømmer over med en stille, blid glæde.

Mine øjne svømmer med tårer over den fred, der er i min sjæl. Min tro er fornyet. Mit ønske om at have fællesskab med Gud og gå i forbøn for sjæle er fornyet med kraft. Min tørst efter Guds Ord er tiltaget enormt.

Vi føler, at Keith Greens liv blev for kort. Han døde kun 28 år gammel. Tre år efter han skrev disse ord.

Han og to af hans børn var om bord på et privatfly, som styrtede ned - et andet ægtepar og deres seks børn var også om bord. De døde alle. Hjemme stod Keiths kone Melody Green alene tilbage med deres tredje barn på et år, og hun var samtidig gravid og ventede deres fjerde barn.

Men Keith Greens liv fik næsten mere indflydelse efter hans død. Det ramte mange kristne enormt - og mange overgav sig på ny til Gud. En af de melodier han komponerede er fra disse vers i Salme 51. "Create in me, a new heart". Davids bøn blev Keith Greens bøn. Skab i mig et rent hjerte.

Create in me a clean heart, oh God
And renew a right spirit within me
Cast me not away from Thy presence,
oh, Lord
And take not Thy Holy Spirit from me
Restore unto me the joy of Thy salvation
And renew a right spirit within me.

Ny bog: En kommentar over Paulus' brev til Romerne

Af Carsten Thomsen

Paulus brev til Romerne, en kommentar af Louis Nielsen, Perspektiv, 150 kr.

Køb den på kristentperspektiv.dk.

Det har taget alt for lang tid. En bog i hånden skrevet af Louis Nielsen. Ikke artikler i et tidsskrift, en prædiken, et foredrag, undervisningsmateriale eller hvad denne afholdte og produktive bibellærer ellers har sprøjtet ud i årevis. Nej, en trykt bog.

Inden jeg åbnede Louis Nielsens "nye" kommentar til Romerbrevet, følte jeg mig familiær med bogen.

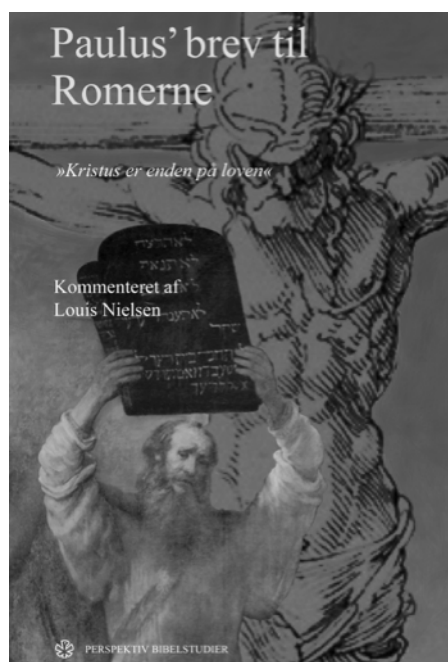
Den er nemlig en bearbejdelse af lektioner, som Louis for år tilbage skrev til Perspektiv Bibelskole. At have dette materiale bearbejdet og redigeret i bogform er en virkelig dejlig gave - og det giver mig en ny anledning til at studere dette centrale brev.

Det er en kommentar, som egentlig henvender sig til alle kristne - den er ideel for forkyndere og undervisere i kirken, men også alle andre, der ønsker at forstå Bibelen bedre.

Men vær forberedt. Der er afsnit og kapitler, som kræver tid og fordybelse og kan være svære at forstå. Med sine 278 sider er det ikke et hurtigt overblik over Romerbrevet, som man får. Den går i dybden.

Selv om man ikke skulle læse den fra ende til anden, så er det en bog, som man kan tage frem, når der er afsnit eller vers, som man vil have lidt mere lys over. Der er flere grunde til, at jeg vil anbefale denne bog:

1. Man får et godt indblik i evangeliet: Intet andet skrift i Bibelen giver os så systematisk en gennemgang af evange-

liets grundsandheder.

Det er uhyre enkelt: Frelst af nåde, gennem tro på Jesus Kristus. Det er på samme tid uhyre vanskeligt: Hvordan skal vi forstå Guds tilgivelse - hvor fuldstændig er den? Hvordan spiller loven ind, efter vi er blevet kristne - gælder den stadig og på hvilken måde? Guds udvælgelse og vor frie vilje - hvordan skal vi forstå det? Tilgivet og hellig, men stadig synder, hvordan kan vi forlige disse to ting? Helligånden bor nu i os - men hvilken rolle har Ånden i vores liv? Kristen etik - hvordan skal vi leve det nye liv, som evangeliet kalder os til?

Louis Nielsen forsøger at besvare alle disse spørgsmål i sin gennemgang af Romerbrevet. Og han gør det godt. Flere steder helt formidabelt godt. Flere gange standser han op og forklarer hovedbegreber mere i dybden. Loven, arvesynden osv. Andre gange dykker han ned i nogle vigtige, men svære sætninger og forklarer dem i detaljer.

2. Bogen udfordrer ens tro og giver stof til eftertanke

Står jeg på evangeliets grund? Louis nøjes ikke med at udlægge teksten, men kommer også med kommentarer til vort kristenliv og ofte med stikpiller til kirken i dag, der hvor den står i fare for at bevæge sig væk fra evangeliets grundsandheder. Man mærker, at Louis har fingeren på pulsen, når det gælder troens vilkår i den tid, vi lever i.

3. Glæden ved evangeliet

Måske det bedste ved bogen er at fornemme, hvor grebet Louis Nielsen selv er blevet af Kristus, af korset og forsvaret for det rene evangelium.

Det skinner igennem under læsningen. Dette her er ikke blot teori, nej, det er ånd og liv. Det er sandheder, som kirken står eller falder med, det er fundamentet i den kristnes liv. Som det var for apostlen Paulus selv. Og det smitter. Lad mig slutte med et smittende citat fra side 95:

At fryde sig over Gud er indbygget i det kristne liv. Tænk på, hvor privilegerede vi er. Tænk, hvilken nåde, der er blevet os til del. Tænk, hvilket herlighedshåb, vi har. Tænk på den adgang til Gud, vi har. Tænk på frelsesvished. Tænk på den Guds kærlighed, som i rigt mål er udgydt over os.

Vi har i sandhed grund til jubel, ikke alene som kirke, men som enkeltkristne - også når himlen over os er overskygget af trængsler. De skal ikke få frelsesjublen til at forstumme, for dens dybe kilder ligger uden for os; de springer af alt det, som Gud har gjort for os og er skænket os ved vor Herre Jesus Kristus. Den gave, han er, er mere end tilstrækkelig grund til jubel.

Ny hjemmeside for Kristent Perspektiv

Læs artikler -
download gratis ebøger

Fra Helvedes Blækhuis

Brev 15: Om evighed og nutid

Af Louis Nielsen

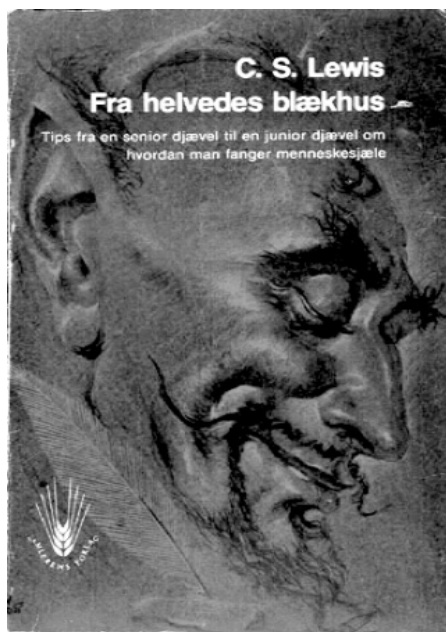
Fangegarn indleder med at skrive om "en rolig periode i deres europæiske krig, som de i deres naivitet kalder "krigen! og følger til:

- Jeg er ikke overrasket over, at der er en tilsvarende rolig periode i patientens ængstelse. Skal vi opmuntre dette, eller skal vi bibeholde hans ængstelse? Både forpint frygt og dum selvtillid er ønskværdige tilstande. Det valg, vi må træffe mellem dem, fremkalder vigtige problemer.

Så følger Lewis' refleksioner, som udgør indholdet af det følgende essay.

"Menneskene lever i tiden" konstaterer han, "men vor Fjende har bestemt, at de skal leve i evigheden. Derfor tror jeg nok, at han hovedsagelig vil have, at de skal give agt på to ting, evigheden selv og det punkt af tiden, som de kalder nuet. For nuet er det punkt, hvor tiden berører evigheden. Nuet, og kun nuet, oplever menneskene på samme måde, som vor Fjende oplever virkeligheden som helhed; kun i det skænkes dem frihed og virkelighed. Han vil derfor have, at de er optaget enten af evigheden (hvilket betyder at være optaget af ham eller af nuet – enten grunder over deres evige forening med eller adskillelse fra Ham eller også adlyder samvittighedens stemme i nuet, bærer nuets kors, tager imod den nåde, som skænkes dem i nuet, siger tak for den glæde, de har i nuet. Vor sag er det at få dem bort fra evigheden og fra nuet".

Faktisk er tankerne i dette essay så

dybe og tankevækkende, at det rigtige ville være at lade Lewis få ordet hele vejen igennem, hvorfor jeg også indtrængende appellerer til alle, som har mulighed for det, at læse essayet for dem selv.

Vi har i Europa, i hvert fald i den del af det, som vi bebor, nu nydt næsten 70 år uden krig, selvom der har været krige mange andre steder i verden, og truslen om krig har da også ind imellem kunnet give anledning til bekymringer.

Men generelt er vi nok kommet til at betragte freden som en permanent tilstand, og vi regner ikke mere med muligheden for krig. Og dog har vi her på det sidste oplevet en vis rystelse i vores fornemmelse af "fred og ingen farer"; verden er ikke mere så sikkert et sted, som de fleste af os har troet.

Meget af det, som er udgangspunktet for Fangegarns spekulationer, får dermed fornyet aktualitet, uden at det

alligevel får lov til at påvirke os syn-derligt. Alt synes at være ved det gamle. Billedet, Jesus tegner for os i Mattæus 24 og paralleller, tager vi ikke særlig alvorligt, men fortsætter med at leve som i Noas dage (Matt 24:37-38).

Evighedernes konge

Gud er "evighedernes konge" (1 Tim 1:17), "hans kongedømme består i al evighed" (Sl 145:13). Hans trofasthed rækker til alle slægter. Han er tidens skaber. Når som helst han vil, kan han bryde ind i tiden og tale ind i tiden. Selv er han uafhængig af alt og alle, medens al skabningen er afhængig af ham, ja reelt ikke har nogen eksistens uden hans udtrykkelige vilje.

Fra vugge til grav er vi afhængige af ham, af hans skaberomsorg og hans frelsesvilje. Men det vil vi ikke vide af, hvorfor vi lige siden syndefaldets dage har omgivet os med talløse myter om, at vi mestrer tilværelsen uden ham. Og ingen slægt bærer rundt på så mange myter som vores, men naturligvis kalder vi dem ikke myter, men hæfter alle mulige fine navne på dem.

Fangegarn fortsætter:

"Vor sag er det at få dem bort fra evigheden og fra nuet. Med dette mål i sigte frister vi somme tider et menneske (for eksempel en enke eller en lærd mand) til at leve i fortiden. Men dette er kun af begrænset betydning, for de har en vis virkelig kundskab om fortiden, og den har en ganske bestemt natur og ligner

for så vidt evigheden. Det er meget bedre at få dem til at leve i fremtiden.

En biologisk nødvendighed gør, at alle deres lidenskaber allerede peger i den retning, så tanken om fremtiden tænder håb og frygt. Og så er der også den ting ved det, at fremtiden er ukendt for dem, så at vi ved at få dem til at tænke på den får dem til at tænke på noget uvirkeligt.

Kort sagt, fremtiden er det, der allermindst ligner evigheden. Det er den mest udpræget timelige del af tiden – for fortiden er frossen og flyder ikke længere, og nuet er helt gennemlyst af evighedens stråler.

Det er derfor, at vi har søgt at fremme alle disse tankesystemer som f.eks. den skabende udvikling, den videnskabelige humanisme eller kommunismen, som retter menneskers følelser mod fremtiden, der er det inderste i timeligheden. Heraf følger, at næsten alle syndere har deres rod i fremtiden.

Taknemmeligheden skuer tilbage til fortiden, og kærlighed ser til nutiden; frygt, begærlighed, begær og ærgerrighed skuer fremad. Tro ikke, at begær er en undtagelse. Når øjeblikkets nydelse indtræder, tilhører synden (som alene interesserer os) allerede fortiden...

Ganske vist vil Fjenden også have mennesker til at tænke på fremtiden – akkurat så meget, som det er nødvendigt for nu at planlægge de retfærdige og menneskekærlige handlinger, som sandsynligvis vil være deres pligt i morgen. Pligten til at planlægge morgendagens arbejde er den pligt, der påhviler mennesket i dag; skønt den arbejder med materiale, der er lånt fra fremtiden, tilhører den pligt som alle pligter, nuet. Dette er ikke ordkløveri.

Fjenden vil ikke have, at mennesker skal give fremtiden deres hjerte, vil ikke have, at de skal samle sig skatte der. Men det vil vi. Hans ideal er et menneske, som, når det har arbejdet hele da-

gen for sine efterkommeres skyld (hvis det er hans kald), slår det hele ud af tankerne, lægger resultatet i Guds hånd og så straks er så tålmodig og taknemmelig, som det øjeblik, han netop gennemlever, kræver af ham.

Men vi ønsker et menneske, som fremtiden rider som en mare – jaget af syner af en himmel eller et helvede på jord, der er umiddelbart forestående – rede til at bryde fjendens bud i nuet, hvis vi kan få ham til at tro, at han dermed kan komme i denne himmel eller undslippe dette helvede – et menneske hvis tro er afhængig af, om de planer lykkes eller mislykkes, hvis slutresultater han ikke vil opleve.

Vi ønsker en hel slægt, der stadig søger at nå den blå blomst i det fjerne, som aldrig er ærlig eller venlig eller lykkelig nu, men som altid bruger enhver gave, der skænkes dem i nuet, som brændsel på fremtidens alter”.

Hvile i det vi allerede er

Lewis rører ved noget meget dybt. For der er noget grundlæggende trist over en tid og en menneskehed, som aldrig falder til ro, men ustandseligt er i bevægelse, jo vildere jo bedre, men alligevel så monotomt og så kedeligt. Og beklageligvis trænger det dybt ind også i kirkelige og kristelige kredse.

”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer, og lær af mig, for jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let” (Matt 11:28-30).

Det er så det liv, Jesus indbyder til, og det rimer med det Lewis har ladet Fange-garn skrive.

I kristendommen handler så meget om at være og om det, vi er ved Guds nåde og kærlighed. Det, vi allerede er,

eller rettere sagt er blevet gjort til, er også det vi engang skal blive, nu ikke længere i ufuldkommenhed som her, men i fuldkommenhed.

Erkendelsen af det giver en uendelig stabilitet over kristenlivet og en dyb glæde og en varig fred tillige med taknemmelighed.

Morgen - og aftensalmerne i Salmebogen, som engang blev sunget i både skole og hjem, anslog denne tone. Tænk bare på ”Morgenstund har guld i mund” og flere andre. Vi har mistet meget ved at forlade den tradition.

Gud har før altings begyndelse udtænkt sin frelsesplan. Da han skabte verden, skabte han den med henblik på Jesus Kristus og den plads, han skulle komme til at udfylde i skabelsen såvel som i frelsen. Jesus er fra begyndelsen ”menneskenes lys”, og da tidens fylde kom, sendte Gud ham som Frelser og som åbenbarer af Gud til verden.

Og ikke kun for den korte tid, Jesus virkede og vandrede på jorden, men ved evangeliet og Helligånden for alle slægter siden, indtil Jesus en dag kommer igen i herlighed, og vi har det privilegium at leve i en tid og i en verden, hvor Gud til stadighed møder os i Jesus og i budskabet om ham. Vi er blevet rige i ham, vi er blevet fyldte i ham i hvem hele fylden bor, velsignet i ham med al Himmelens åndelige velsignelse. Vi har fået adgang og nåde i ham, adgang til Guds trone, og vi har fået håb om om Himmelens herlighed og salighed.

Og han har taget hånd om vort daglige liv og tager hånd om det og sætter os i stand til alt godt, så vi gør hans vilje, idet han selv udvirker i os, hvad der er ham velbehageligt ved Jesus Kristus” (Heb 13:21).

Min sjæl hvad ønsker du mer’?

Gud i dagliglivets trummerum

Af Louis Nielsen

Mange af os går rundt med en følelse af, at hvis der på en eller anden måde ikke sker noget i vort liv, hvori vi tydeligt mærker og ser Guds nærvær, så er der noget galt enten med os eller måske gå galt med Gud.

Og selvfølgelig kan der været noget galt, ikke med Gud, men med os. Det bør vi naturligvis ikke være blinde for.

Men der behøver ikke at være noget galt, slet ikke. Vi er mennesker, som er sat her med en opgave, noget vi skal røgte og pleje.

Vort daglige arbejde hører hjemme i den kategori, således også vor opgave som ægtefælle, som forældre, som bedsteforældre, som ven for vore venner, beskytter og hjælper for de svage.

Vi er her også for at være gode borgere i det samfund og det land, vi bor i og hører til. Vi er her også for at tage vare på den natur, vi er omgivet af, marker, landskaber, planter og dyr.

Skabelsesmandatet

Alt dette ligger i skabelsesmandatet og overdragelsen af skabelsen til menneskets pleje; det ligger i, hvad Bibelen forstår ved "arbejde" eller ved "gode gerninger", og vi møder det overalt i det, vi kunne kalde Bibelens etik og det

både i Det Gamle - og i Det Nye Testamente. Og i det er vi velsignede og kan regne med Guds velsignelse. "I seks dage skal du arbejde og gøre alt, hvad du skal; men den syvende dag er sabbat for Herren din Gud" (2 Mos 20:9).

Da Jesus helbredte den multibesatte mand i gerasenernes land, lagde han, set med moderne øjne, op til en sensation, og vi kan levende forestille os, hvad nutidens kristne ugepresse ville kunne bruge den fortælling til.

Men Markus fortæller os, at da "Jesus var ved at gå om bord i båden, bad manden, der havde været besat, om lov til at komme med ham. Men det afslog han og sagde til ham: "Gå hjem til dine egne, og fortæl dem om

alt det, Herren har gjort mod dig, og at han har forbarmet sig over dig" (Mark 5:18-19).

Skriften lægger vægt på det "rolige og stille liv, i al gudfrygtighed og agtværdighed" som et liv, der "er værdsat hos Gud" (1 Tim 2:2-3), som i det hele taget det at passe sin daglige dont har genklang både i Skriftens anvisninger til os og i flere af de eksempler på tro og gudsfrygt, som den præsenterer os for.

Paulus var ikke alene den store apostel og omrejsende forkynner af evangeliet, han kunne også vise sine hænder frem og sige:

"I ved selv, at disse hænder har tjent til alt, hvad jeg og mine medarbejdere havde brug for. Jeg har vist jer, at ved

at arbejde sådan bør man tage sig af de svage og huske på de ord, Herren Jesus selv sagde: "Det er saligere at give end at få" (ApG 20:34-35).

Når profeten Hoseas fører patriarken Jakob frem som et eksempel for sit frafaldne folk, er det f.eks. ikke Jakobs brydekamp med Herrens engel, han refererer til, men de mange, for Jakob så trælse år, hvor han af kærlighed til sine hustruer og sine børn sled og slæbte hos Laban og fandt sig i dennes snyd og bedrag (Hos 12:13; se også vers 3-7, især ordene i vers 7:

"Ved din Guds hjælp skal du vende tilbage. Tag vare på troskab og ret, sæt altid håbet til din Gud").

Noget tilsvarende vil vi kunne sige om Moses, som i fyrre år vogtede får hos sin svigerfader Jetro i Midjans

ørken (2 Mos 3:1 ff.).

Og sådan kunne vi blive ved med at finde eksempler på ordinære mænd og kvinder, som under ordinære omstændigheder tjente Livets Gud og tjente ham til hans velbehag.

Og tænker vi over det, så er det almindelige, det ordinære også det, som udfylder det meste af vort liv, selv også for dem iblandt os, som Gud kalder i en særlig tjeneste for ham.

Men det ordinære vækker jo ikke opsigt, så det er ikke det, vi skriver hjem om. Måske er det derfor, at missionærer har det så svært med bedebreve, for hvad skal de skrive om, når det ordinære fylder så meget i deres hverdag. Det er jo ikke ligefrem det, som får folkene derhjemme til at "spytte i kassen".

Men igen er det i de ordinære, at

Gud mestendels møder os og danner os til Guds mennesker (2 Tim 3:14-17).

*"Da som Gud Faders egne små
i dagetal vi lære
i Åndens kraft at stå og gå
og tale til Guds ære,
opelskes til i manddoms år
som træer i Guds abildgård
velsignet frugt at bære.*

*Så vokser vi i Jesu fjed,
så kommer vi til kræfter,
så lærer vi at elske fred
og skikke os derefter;
så fyldes med den visdom vi,
som ydmyghed er sjælen i,
hvorved ej hovmod hæfter".*

Vi ønsker ikke, som aviserne skriver, en kirke, der bevæger sig med verden. Vi ønsker en kirke, der bevæger verden.

Chesterton

Kristent Perspektiv udgives af Perspektiv Bibelskole.

Sekretariatet og ekspedition v. Henning Lütje, henninglyt@gmail.com, Hallandsparken 64, 2630 Taastrup tlf. 51925540. Redaktion: Carsten Thomsen (ansv. red), ctpress@mac.com, Louis Nielsen, louis.nielsen@youmail.dk. Astrid í Hjöllum Christensen. Udgivelse: Bladet udgives 3 gange om året. Årsabonnement: 125 kr. Hjemmeside: www.kristentperspektiv.dk